

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06-09.09.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Вестник Стандарт](#)

✓ Държавният рекет намаля

Най-важната задача е договарянето на европарите с Брюксел

Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България

През първите 100 дни на кабинета "Орешарски" беше разхлабен административният тормоз и държавният рекет спрямо бизнеса. Това е безспорен факт. Освен това правителството подготви редица проектозаконали с цел да подобри бизнес средата, като ограничи корупцията, да регулира по-добре монополите и да върне конкурентната среда на пазара. Това са проекти, които се надяваме през есенната сесия на парламента да бъдат приети.

Пак по предложение на правителството и на отделни депутати Народното събрание успя да гласува някои неотложни мерки в енергетиката, както и някои поправки в закони, които във всички случаи подобряват бизнес климата, като начина на плащане на данъци (напр. т.нар. Данък колиба, който отново беше отменен), преференции за наемане на стажанти, за изплащане на стипендии на студенти и т.н.

С цел привличане на инвестиции беше внесена поправка в условията за даване на българско гражданство, която беше подкрепена от нас.

Правителството на Пламен Орешарски работи изключително напрегнато да подготви и много други законопроекти, с чиито текстове ние буквално сме залети за даване на мнения, предложения, коментари и пр. Безспорно много съществен е проектът за изменение на ЗОП, по чиито текстове все още тече публично обсъждане, преди да бъде внесен в парламента. Подготвят се и редица промени за облекчаване на едни или отмяна на други регулаторни режими - отново чрез промени в някои закони.

Безспорно важен приоритет, върху който през следващите дни кабинетът "Орешарски" трябва да се съсредоточи, е Споразумението за партньорство с ЕС, което ще даде зелена светлина за инвестирането на около 15 млрд. евро у нас през следващия програмен период. Документът е изпратен в Брюксел за коментари, които трябва да бъдат върнати през октомври. Следва одобряването на отделните оперативни програми, което ще е и най-важната задача за кабинета до края на годината.

[dnes.bg](#)

✓ За 100-те дни, реформите и намеренията. Говори Орешарски

Най-интересните теми от прегледа на печата, 9 септември

"Хората да разпознаят в 100-те дни мерки, които са очаквали, и ще съм доволен", казва в интервю за "24 часа" премиерът Пламен Орешарски.

Той отбелязва, че и най-правилните решения сега ще дадат резултати след известно време поради присъщата инерционност на всяка икономическа система. В процес на изпълнение са антимонополните мерки, по-ефективна конкуренция, защитата на потребителите, стабилизиране на приходната част на бюджета, подобряване на бизнес климата, подготовка на договора за партньорство с ЕК.

Според Орешарски, за да има видимо подобрение на благосъстоянието ни ще бъде необходим растеж поне от порядъка на 6-8%.

Няма такива прогнози за следващата година. Затова и много внимателно трябва да преценим приоритетите, като най-вероятно повечето публични дейности няма да получат повече финансиране, за да стане възможно в няколко сфери да обърнем по-голямо внимание, посочва Орешарски.

Най-сигнално действие за намеренията на правителството в икономиката ще бъде бюджетът за 2014 година, коментира "Стандарт". От него ще стане ясно дали ще се правят реформи, или ще се пази статуквото, като предизборно се задоволяват само интересите на отделни групи избиратели.

От предложения бюджет за 2014 година ще се разбере дали това правителство има намерение да остави някаква следа, някакви дългосрочни позитивни ефекти в държавното управление, или вече се е приготвило за избори.

"100 дни: Равносметка" - под това заглавие "Стандарт" дава думата на бизнеса за оценка на кабинета "Орешарски".

Емил Хърсев, финансист: Основната заслуга на правителството на Пламен Орешарски е внасянето на ред в отношенията между държавата и бизнеса.

Като най-добър пример за доверието към кабинета е съвсем скорошната емисия от 300 млн. евро, която се закупи за отрицателно време от банки и дружества при доходност 0,6%. Така пазарът даде своята категорична оценка за правителството на Пламен Орешарски.

Васил Велев, председател на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България: През първите 100 дни на кабинета "Орешарски" беше разхлабен административният тормоз и държавният рекет спрямо бизнеса. Безспорно важен приоритет, върху който кабинетът "Орешарски" трябва да се съсредоточи, е Споразумението за партньорство с ЕС през следващия програмен период.

Бойко Байков, председател на Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти (АБТТА): Оценката на АБТТА за първите 100 дни на кабинета е много слаба. За първи път от 10 години браншът е без подкрепа за реклама. Закъсняха всички национални кампании на основните пазари.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Все повече българи търсят работа

Делът на хората, които мислят, че не могат да си намерят заетост, е три пъти по-голям в България спрямо средното за Европа

Все по-голям процент от българите влизат на пазара на труда и започват да работят или да си търсят заетост. За последните 10 години коефициентът на икономическа активност в България се е увеличил с около 4 процентни пункта. През 2003 г. едва 42% от всички хора са работели или са търсели заетост, докато през миналата година делът им е бил 46%.

Почти половината от неактивните пък учат или са вече пенсионирани. Голям процент (около 15%) от хората извън работната сила обаче не търсят заетост просто защото смятат, че няма достъпни за тях работни места. Това става ясно от анализ на Евростат за европейците извън пазара на труда.

Защо българите не търсят работа

Основната причина българите да не търсят заетост е, че все още учат. Около една трета от всички в страната са посочили образованието като обяснение защо не са активни на пазара на труда. Приблизително такъв е процентът и в Европа (виж графиката). Около една пета от хората, които не са в работната сила, пък са пенсионери, като това число също се доближава до дела средно за 28-те страни от ЕС.

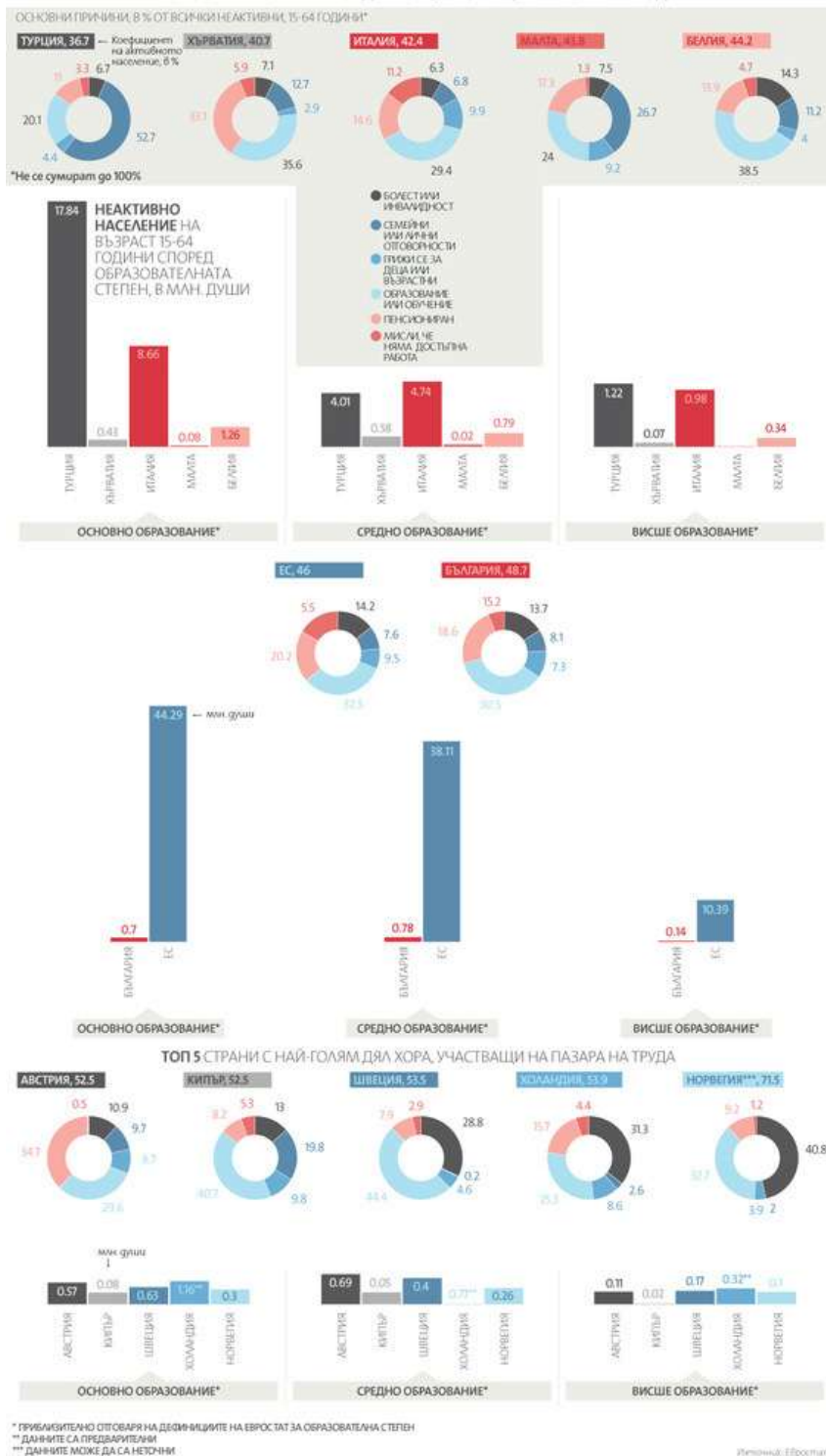
Най-притеснителното число обаче е процентът на неактивните, които не търсят работа просто защото смятат, че няма достъпна за тях заетост. В България това са малко над 15% от всички неактивни, докато средно за ЕС - едва 5.5% са така наречените обезкуражени. Добрата новина все пак е, че тримесечните данни на Националния статистически институт (НСИ) показаха спад в броя на хората от тази група, което означава, че все повече българи си търсят работа. През второто тримесечие на годината те са намалели с 21 хил. души на годишна база, но все още наброяват над 200 хиляди.

Ключът е образованието

Хората, които имат ниска образователна степен, е по-вероятно да не са активни на пазара на труда и според Евростат вероятността за това е три пъти по-висока. Тази тенденция важи както за България, така и за другите европейски страни. В България извън пазара на труда са около 140 хил. души с висше образование и около 700 хил. с основно или по-ниско (виж графиката).

ЗАЩО ЕВРОПЕЙЦИТЕ НЕ СИ ТЪРСЯТ РАБОТА, 2012 Г.

ТОП 5 СТРАНИ С НАЙ-МАЛЪК ДЯЛ ХОРА, УЧАСТВАЩИ НА ПАЗАРА НА ТРУДА

Нежната половина на пазара на труда

В Европа тенденцията е подобна на тази в България, като за десетгодишния период между 2003 и 2012 г. от Евростат са изчислили, че неактивните хора са намалели с почти 8 млн. души. Основната причина за това е увеличаването на жените в работната сила, обясняват от статистическата служба. Европейките извън пазара на труда са намалели с 5 процентни пункта до малко под 35%. Въпреки това те изостават от мъжката половина на населението, от които едва малко над една пета са неактивни на пазара на труда.

Висока безработица и ниско потребление

Данните на НСИ за брутния вътрешен продукт на България показаха спад в потреблението на домакинствата (с около процент) и през второто тримесечие на годината. Според анализ на IHS Global Insight, разпространен в петък, основен проблем на потребителите остава високият процент безработица. В края на второто тримесечие тя се равнява на 12.9% по данни на НСИ. Дори ако икономиката се възстановява благодарение на все още растящия експорт, създаването на работни места ще отнеме време и така в краткосрочен план няма окуражаващ изглед за индивидуалното потребление, се казва още в анализа.

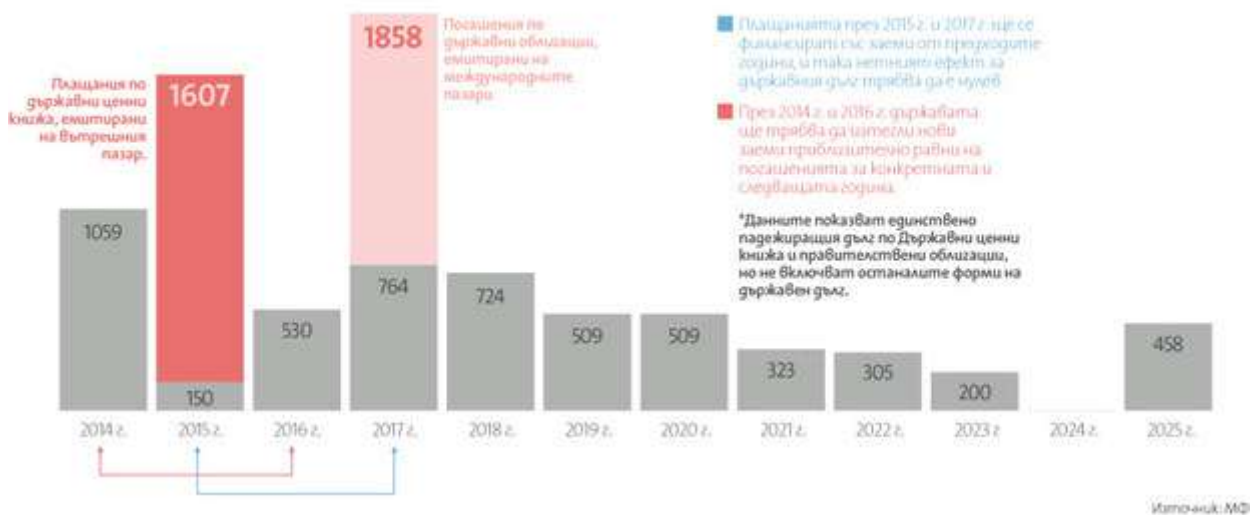
✓ Половината държавен дълг падежира до 4 години

В условия на бюджетен дефицит и спряна приватизация рефинансирането се очертава единствена опция

Държавен дълг за 5.9 милиарда лева ще падежира до края на 2017 г., а правителствата, които управляват в следващите четири години, ще имат трудната задача да осигурят обслужването му и да финансират планираните поне до 2016 г. бюджетни дефицити.

Справка с отчетите на финансовото министерство показва, че под формата на глобални правителствени облигации и на държавни ценни книжа е структуриран държавен дълг на стойност 7.56 милиарда лева и 78% от тях ще трябва да се платят до четири години. Друга справка показва, че предстоящите плащания съставляват 45% от консолидирания държавен дълг.

КОЛКО ДЪЛГОВЕ ПРЕДСТОИ НА ДЪРЖАВАТА ДА ПОГАСЯВА* МЛН. ЛВ.

Повод за внимание

Системата на публичните финанси в България е така устроена, че само лихвените плащания по държавния дълг се отчитат като бюджетен разход и за тях средства се осигуряват от текущите приходи в бюджета. Плащанията по главници обаче се извършват със средства от фискалния резерв, също както и тегленето на самите заеми не е приход за бюджета, а постъпление за резерва.

Размерът на фискалния резерв в началото на 2014 г. обаче се очаква да е под 5 милиарда лева, от които близо 3 милиарда са средства с целево предназначение и не могат да се използват за погашения по държавния дълг.

Така опциите за правителството са да запълни резерва с нови спестявания от бюджетни излишъци, с които да увеличи натрупванията в резерва или да приватизира държавни активи със същата цел. Има и трети вариант, който според експертите в министерството се очертава най-вероятен и предвижда падежиращите дългове да се финансират с нови заеми.

Рефинансирането е най-вероятна опция и според Конвергентната програма за периода 2013 - 2016 г. Тя бе подготвена от правителството на ГЕРБ, но завършен вид придоби по време на служебния кабинет, който я изпрати за съгласуване в европейската комисия. Това показва, че както екипът на Симеон Дянков, така и служебният финансов министър Калин Христов смятат рефинансиращите операции за най-удачен вариант, с който да се посрещнат предстоящите падежи. Самото рефинансиране ще означава само временно нарастване на държавния дълг, например, ако предстои плащане по някоя от емисиите глобални облигации, заем ще се тегли в годината преди падежа, но с изплащането на стария дълг, държавата ще остане длъжник само по новия заем и нетният ефект за държавния дълг ще е нулев, ако се разглежда резултатът за две последователни години.

Кое е притеснителното

За петте години от началото на кризата не бе проведена нито една пълна реформа, която да повиши ефективността на публичния сектор и така да намали бремето върху частния сектор или да произведе някаква допълнителна полза. Бюджетните дефицити обаче бяха финансирани комбинирано със спестявания във фискалния резерв и с нови заеми, което намали наличностите в резерва до минимума, необходим при посрещане на извънредни и неочаквани събития. "В следващите години пазарите ще знаят, че българското правителство се нуждае от пари, и макар макропоказателите на държавата да изглеждат стабилни, инвеститорите ще са в силна позиция да изискват по-високи лихви за заемите, които правителството ще поиска", коментира експерт по публични финанси, пожелал анонимност. Той разкритикува правителството на ГЕРБ, че провеждайки политиката си по държавния дълг, се е стремило към постоянното му намаление, вместо да заложи буфери, с които да се посрещне част от предстоящите падежи. "Пари се заемат, когато не са ти необходими. Само тогава пазарите ще са склонни да предложат средства при по-ниска лихва", допълни той. Подобно мнение изказаха и експертите на финансовото министерство през миналата година, когато изготвиха стратегията за управление на държавния дълг до 2015 г. Те препоръчаха държавата да предлага емисии с по-голям срок

на обслужване, за да се избегне струпането на падежи в тригодишен период. Тогава в качеството си на депутат сегашният министър-председател Пламен Орешарски коментира, че подобно действие може да се оправдае само ако има прогноза лихвите в средносрочен план да падат и евентуални по-късни емисии да може да се теглят лесно, при пониска цена.

Подобно мнение застъпва и Цветослав Цачев, ръководител на анализаторското звено в "Елана".

Според него резултатът от предстоящите операции по дълга трябва да намали лихвения натиск върху правителството. "Доларовата емисия, която падежира през 2015 г., е с лихва над 8%, пазарните условия в момента позволяват същата сума да се набави при лихва около 5%. Ако държавата не изплати дълга, поне ще го замени с нов, който е значително поевтин, обясни Цветослав Цачев. Така се случи миналата година, когато бяха пласирани облигации при лихва от малко над 4%. С тях се погасиха глобалните бондове в началото на 2013 г., а лихвата по тях беше над 7%.

Не само рефинансиране

Конвергентната програма, която подготвиха правителството на ГЕРБ и служебният кабинет, прогнозира, че през всяка от следващите три години бюджетът ще е на дефицит от поне един процент от брутния вътрешен продукт. Това означава, че нови заеми няма да се теглят само за рефинансиране на старите дългове, но също и за да се покрият недостигащите средства за издръжка на публичния сектор. Това вече ще означава повишаване на дълговото бреме и трайно увеличаване на лихвените разходи, ако държавата не поднови приватизационната си политика, не се премине към излишъци или ако не предприеме политика към допълнително намаляване на фискалния резерв.

Вестник Стандарт

✓ Фирми бавят заплати за 35 млн.

877 фирми бавят заплатите за своите работници, по данни на Главна инспекция по труда (ГИТ) от началото на септември. 36 500 души чакат от работодателите си общо 34,674 млн. лв. Това съобщиха за "Стандарт" от ГИТ. Там от година е въведен специален софтуер, който проследява как във фирмите с констатирани нарушения се наваксват забавените заплати. По данни на този софтуер от началото на годината до края на август са изплатени забавени трудови възнаграждения в размер на 39 357 122 лв.

От инспекцията отказват да посочат поименно най-големите длъжници. Оттам само съобщават, че най-много забавени заплати има в сектор "Строителство на съоръжения" - 9,126 млн. лв. На второ място сред длъжниците са фирмите от жилищното строителство, които явно трудно продават построените жилища заради кризата на пазара на имоти. С 3,1 млн. лв. забавени заплати към работниците на трето място се нареждат предприятията за производство на метални изделия, както и за ремонт и инсталиране на машини и оборудване. Транспортни фирми дължат 2,85 млн. лв. за заработени трудови възнаграждения. Задължения от 2,7 млн. лв. към служителите имат и здравни заведения в страната. Очертава се тенденция за намаляване на продължителността на периода на забавяне на трудовите възнаграждения, отчитат трудовите инспектори. Според тях рядко той надхвърля 3 месеца. В една трета от предприятията със затруднения бавенето на заплатите е с един месец. До 2 месеца е в 18% от фирмите, а до 30 месеца - в 11%.

Кои компании вече са получили парите си от държавата по изпълнението на различни договори, настояват да знаят двата синдиката КНСБ и КТ "Подкрепа". Така профсъюзите ще могат да проследят дали сред тях има работодатели, които не са изплащали навреме трудови възнаграждения. Представители на КНСБ се срещнаха с експерти от финансовото министерство в края на миналата седмица. "Не искаме да знаем какви суми са получили фирмите, а само кои са те, за да може да проследим дали дължат пари на своите работници и дали са започнали да ги погасяват", обясни за "Стандарт" Николай Ненков, вицепремиер на КНСБ.

От финансовото министерство обаче отказали на синдиката тази информация. Оказало се, че ведомството получавало само обобщени справки от другите министерства за погасените суми към бизнеса.

Към 30 юни държавата има просрочени задължения към фирми по различни договори в размер на 147 млн. лв., показва статистиката на финансовото министерство. Други 160 млн. лв. се дължат от общини. С актуализацията на бюджета за тази година правителството на Пламен Орешарски предвиди 160 млн. лв. допълнителни разходи за покриване на просрочените плащания на държавата към бизнеса. Ветото на президента е забавило министерствата по-рано да започнат разплащанията, се оплакали на синдикатите от финансовото министерство.

Държавните предприятия, които дължат пари на работниците си и на доставчици, от 160 вече са 114, като за целта правителството е разплатило 5 млн. лв. през август, съобщи вицепремиерът Даниела Бобева. За юни и юли кабинетът даде над 6 млн. за погасяване на най-належащите задължения.

Как обаче общините ще се разплатят с бизнеса, засега не е ясно. "Предложихме на правителството при актуализацията на бюджета да се поемат поне най-неотложните плащания на общините, но това не бе възприето", припомни за "Стандарт" Гинка Чавдарова, изп. директор на Националното сдружение на общините в България. Кметовете са поискали държавата да помогне при заплащането на строително-монтажни дейности по инвестиционни проекти. Това по техни оценки са около 70-80 млн. лв.

Къде са най-много неизплатени заплати

Строителство на съоръжения - 9,126 млн. лв.

Производство на метал. изделия - 3,1 млн. лв.

Транспорт - 2,85 млн. лв.

Здравни заведения - 2,7 млн. лв.

Работници: От 3 месеца всичко е наред

От около 3 месеца фирмата се стабилизира и работим на пълна пара, най-важното за нас е, че получаваме заплатите си навреме и в пълния им размер. Това твърди благоевградчанинът Иван Мутафджийски, който е строител. Между март и юни работата им намаляла. Това наложило всеки от работниците да излезе в неплатен отпуск за 2-3 седмици. Месечните им възнаграждения пък били намалени с 1/3. За известно време собственикът на фирмата вадел пари от джоба си, за да се издължи на подчинените си. "Целта му бе да не допусне да се разбягаме, защото повечето сме там от години и си разбираме от работата", обяснява строителят. Доскоро той и колегите му асфалтирали улици в хаджидимовското село Абланица, изкарали там цял месец. Сега пък кърпят шосетата в благоевградските села.

Във ВМЗ са редовни от юни

Оръжейниците от ВМЗ "Сопот" вече получават редовно заплатите си, съобщиха от синдикатите към предприятието. Последно работниците останаха без пари за Великден и Гергьовден, когато за пореден път обявиха стачна готовност. От юни обаче плащанията в предприятието се нормализираха, казаха оръжейници. По думите на директора на ВМЗ инж. Иван Станчов цеховете работят по изпълнението на две поръчки, които са поели през предишните месеци. "Не чакаме плащания от държавата", уточни още той.

✓ Хазната увисна с 36 млн. за месец

С общо 36,697 млн. лева нараснаха просрочените данъчни задължения на бизнеса към родната хазна само в рамките на месец юли тази година. Това показва справка на "Стандарт" в регистъра с длъжници на Националната агенция за приходите.

Общо 104 фирми са вписани през летния месец юли в списъците с длъжници на НАП. 76 от новите длъжници нямат пари или имущество, което да обезпечи до някаква степен борchoвете им. Останалите 28 фирми, попаднали в черния списък, разполагат с имущество, върху което приходната администрация е наложила обезпечение. Така необезпечените нови просрочия възлизат на общо 17,567 млн. лв. Докато дълговете на фирмите, които имат някакво имущество, са 19,130 млн. лв. Най-голям размер на новите просрочени задължения отчита Териториалната дирекция НАП "Велико Търново" - нови просрочия към хазната за общо 13,6 млн. лв., генерирани от 36 фирми. След това се нарежда ТД НАП "Варна" - 31 вписани фирми с общи просрочия за 9,8 млн. лв. ТД НАП "Пловдив" е добавила в черния списък 23 фирми с общи дългове за 7,297 млн. лв. ТД НАП "София" се отчита с 10 вписани дружества, затънали с общо 5,7 млн. лв. ТД НАП "Бургас" е добавила само 4 фирми с общи дългове за едва 166,1 хил. лв.

От всички нови попълнения в списъка с длъжници най-сериозно впечатление прави дружеството "Месокомбинат-Разград" АД, което има просрочени задължения към хазната в размер на 7,915 млн. лв. Дружеството все пак разполага с имущество, което да послужи за обезпечение на част от дълговете. "Няма някаква тенденция, която да изпъква относно вписаните през месец юли нови просрочени задължения. Това, че задълженията са просрочени, не означава задължително, че държавата няма да успее да събере вземанията си", коментираха от НАП. Действително, вписаните нови просрочия през юли са само капка в морето спрямо общата сума на дълговете към хазната, които възлизат на над 13,7 млрд. лв. Те са трупани от 1991 г. насам. В списъка с длъжници на НАП има над 16 хил. фирми, като на едва 2939 дружества разполагат с имущество, на което държавата да наложи обезпечение. Много от фирмите в списъка отдавна не съществуват, а някои от просрочията вече са с изтекла давност. В черния списък има както фирми, които реално са работили и са изпаднали във финансови затруднения, така и компании, създадени специално, за да се измами хазната. Най-ярък пример за втория случай е несъществуващата вече фирма "Транслимитид", която дължи 431 млн. лв. Тези борchoве към хазната са натрупани, тъй като "Транслимитид" изкупувала други фирми с дългове към хазната.

✓ Скромен ръст на праговете за пенсия

Скромен ръст на минималните осигурителни доходи ще има през 2014 г. От 5 до 20 лв. ще е увеличението на месечните прагове на възнагражденията, под които не може да се правят вноските за пенсия и здраве. Това показват сключените вече споразумения между работодатели и синдикати за 44 от общо 84 икономически дейности у нас.

Бизнесът е притеснен от рецесията, в която изпадна икономиката ни, и от нестабилната политическа обстановка. Затова работодателите не са склонни да вдигат минималните заплати за отделните длъжности по сектори. "За значителен брой икономически дейности механизмът на непрекъснато нарастване на осигурителни прагове, а от там и разходите за осигуровки, води до свиване на дейността на малките и средни предприятия и до освобождаване на нискоквалифицираните работници", предупреждават от Асоциацията на работодателските организации.

За десетина от икономическите дейности, в които са водени преговори, синдикатите са се съгласили осигурителните прагове да останат на нивата от тази година. Сред тях са отделните подбраншове на добивната индустрия като въгледобив, добив на строителни материали, неметални суровини, нефт и природен газ, а също и в месопреработвателната индустрия и др.

За други няколко сектора ръстът е символичен - под и малко над 1%, и засяга само групата на квалифицираните работници. Това се отнася за хлебопроизводството, мелничарството, бирената индустрия и металургията. Така догодина увеличение на осигурителните прагове се очертава само за около 1.06 млн. работещи на трудови договори, при общо 2 милиона. Средният ръст ще е около 4.1%. Тези прагове обаче са договоряни при действащата минимална заплата за страната от 310 лв. Ако тя бъде увеличена на 340 лв., при това още от 1 октомври, както планира правителството на Пламен Орешарски, средното увеличение на минималните осигурителни доходи за 2014 г. ще бъде по-голямо. Защото на минимална заплата масово в икономиката са нискоквалифицираните работници.

Консервна промишленост

Най-висок ръст на осигурителните прагове за догодина ще има в консервната промишленост - 13%. В този бранш броят на заетите е над 6300 души. Минималната заплата за инженери-технолози и други специалисти в консервирането на плодове и зеленчуци вече ще е 651 лв. - с 30 лв. повече от тази година. С 50 лв. пък ще скочи прагът за операторите на машини - от 410 на 462 лв. С около 14% ще се увеличат и минималните възнаграждения в производството на медицински и зъболекарски инструменти, но там заетите са под 2000.

Търговия

В търговията, където работят 328 хил. души, е договорено 3% средно увеличение по длъжности. За аналитичните специалисти в този сектор минимумът, върху който ще се внасят осигуровките, е 910 лв., при сегашни 880 лв. За техниците увеличението също е с 30 лв. до 800, а за квалифицирани работници е 15 лв. на 525 лв. Продавачите, за които не се изисква квалификация, ще се осигуряват минимум върху 420 лв., което е с 10 лв. повече.

Туризъм

От 10 до 30 лв. ще е увеличението на минималните заплати за 150 000 души, работещи в хотелиерството и ресторантьорството. За висококвалифицираните кадри, които минават под категорията аналитични и приложни специалисти, увеличението е с 20 и 30 лв., до 800 и 640 лв. С 15 лв. се вдига за квалифицираните работници до 530 лв. Най-големият дял от наетите в туризма обаче попадат в категорията "Персонал, зает с услуги за населението", където осигурителният праг ще е 440 лв. при сегашен 430 лв.

Строителство

В строителството ръстът на праговете ще има само за квалифицираните работници и за операторите на машини. Той обаче е доста скромнен - 10 лв., което вдига минималните заплати на 540 лв.

Селско стопанство

По-осезаемо ще се увеличат минималните осигурителни прагове за наетите на трудов договор в селското стопанство - средно с над 6%. За шефовете на ферми, агрономите, ветеринарите и други специалисти в селското стопанство минималните възнаграждения, върху които се правят осигуровките, ще скочат с 20 лв. Така ръководните кадри ще плащат вноски минимум върху 885 лв., а специалистите и техниците - върху 631 и 558 лв. За квалифицираните работници прагът е завишен със 7% до 449 лв., а за операторите на машини като трактористи, комбайнери и механици - с 5% до 613 лв. Ръст от 5% се предвижда и за нискоквалифицираните работници в селското стопанство. Така за тях минималният осигурителен доход става 345 лв.

Текстилна индустрия и транспорт

В текстилната индустрия тази година фирмите отказаха да водят преговори със синдикатите за по-високи минимални възнаграждения по длъжности. Профсъюзите настояваха те да се вдигнат с 20 лв. Въпреки че други години Българската асоциация на производителите и износителите на облекла и текстил настояваха за тяхното увеличение като мярка срещу нелоялната конкуренция на нелегалните цехчета, сега оттам твърдят точно обратното - увеличаването на минималните осигурителни прагове води до сив сектор и увеличаване на безработицата. Така и догодина масово шивачки в страната ще се осигуряват на 360 лв.

Фирмите от сухопътния транспорт също отказаха да вдигат осигурителни прагове заради трудния бизнес.

Добивна индустрия и машиностроене

В добивната индустрия по-високи осигурителни прагове ще има единствено във фирмите за добив на метални руди - средно с 3%. Подсекторът се радва на добри пазари и високи цени на металите и въпреки кризата увеличава работната ръка.

От машиностроителните предприятия по-осезаемо увеличение на минималните заплати ще има в производствата на метални изделия - с 50 лв. за ръководните кадри до 700 лв. и 20 лв. за инженери, квалифицирани работници и оператори на машини.

Работодателската организация призовава министърът на труда Хасан Адемов да не вдига административно праговете в секторите, където не са водени преговори. По закон той може да определи увеличение, равно на средния ръст, постигнат в браншовете, където са подписани споразумения. Разговорите между синдикати и работодатели в социалното министерство по темата ще продължи и тази седмица, след което се очаква реакцията на министър Адемов.

Вестник Труд

✓ Договаряме по 7 млн. лв. на ден или губим

Над 615,5 млн. лв. от еврофондовете трябва да бъдат разпределени за четирите месеца до края на годината, иначе ще бъдат загубени. Според европейските правила всички пари, които България получава от ЕС за 2007- 2013 г., трябва да бъдат договорени до края на годината. Сметките показват, че договарянето трябва да върви с темп от средно 7 млн. лв. всеки работен ден.

Все още неразпределени средства има по 6 от 7-те оперативни програми, въпреки че като цяло е прехвърлен общият бюджет от кохезионния и структурните фондове от 15,68 млрд. лв. Причината е, че подписаните проекти по "Околна среда" надхвърлят с 52% предварителната сума, показва справка в системата за наблюдение на европарите ИСУН. През нея се отчитат оперативните програми, но не и средствата за развитие на селските райони и за рибарство.

Най-сериозна сума за договаряне е останала по програмата за бизнеса "Конкурентоспособност". Разпределени са 85,55% от бюджета от 2,27 млрд. лв. До края на годината трябва да бъдат подписани договори за още 328,35 млн. лв. За това се разчита основно на схемата за енергийна ефективност във фирмите, по която обаче подаването и разглеждането

на предложения и подписването на договори вървеше бавно. Според зам.-министъра на икономиката Юнал Тасим в последно време интересът се е повишил и загуба на средства заради слабо договаряне по схемата няма да има. Досега са подписани договори за 3,4% от общо 293 млн. лв.

Близо 90 млн. лв., или по-малко от 3% от общия бюджет, остава да се разпределят по "Регионално развитие". 18% са все още свободните средства по програмата за администрацията - "Административен капацитет". За оставащите по-малко от 4 месеца по нея трябва да се разпределят 63,5 млн. лв. Около 60 млн. лв. чакат проекти и подпис по "Развитие на човешките ресурси". Най-малки са неразпределените суми по "Транспорт" - 5,86 млн. лв. и "Техническа помощ" - 4,2 млн. лв.

Всички европроекти трябва да приключат до края на 2014 г., а за разплащане ще има година след това. До момента реално усвоени са 45% от европарите. За следващите 2 г. трябва да бъдат изплатени около 8,67 млрд. лв.

✓ Университети спасяват европари за бизнеса

Министерството на икономиката се опитва да спаси част от рисковите европари по програмата за бизнеса "Конкурентоспособност", като дава повече средства на университети и научни институти. Управляващият орган на програмата е решил да увеличи бюджета на схемата, по която се финансира оборудването на лаборатории и купуването на модерна техника за приложни изследвания, с 18,57 млн. лева. Така общата сума за проектите на институти става над 54,26 млн. лева.

Това е второто повишение на бюджета. Първото беше през юли с 16 млн. лева. Новото преливане на пари ще даде възможност да се финансират още 12 проекта, одобрени от оценителната комисия, за които европарите не са стигнали да бъдат финансирани. Преди вдигането на бюджета зелена светлина имаше за 21 проекта, сред които предложения на медицински университети и институти на БАН.

Осигуряването на още пари по схемата е част от мерките на министерството за по-пълното усвояване на европарите и минимизиране на очакваните загуби по програмата. То стана възможно след като правителството разреши на всички министерства да договорят проекти за 10% над бюджета на програмите си. Идеята е да се сключат по-малко рискови договори, за които е почти сигурно, че ще бъдат изпълнени навреме - до края на 2014 г. Така по тях ще се използват парите, които биха останали свободни и съответно изгубени, заради провала на други проекти.

Освен това подписването на новите проекти сега би трябвало да намали риска от загуба на средства и през тази година. По изчисления на министерството особено рисково е усвояването на 30 млн. евро от целта за 2013 г. От няколко месеца обаче при одобряването на нови проекти се плащат авансово до 65% от определената субсидия, което поне на хартия ускорява усвояването на парите.

В следващите седмици министерството на икономиката трябва да реши как ще се справи с риска от загуба на средства по схемата за енергийна ефективност за бизнеса. Интересът към нея към момента не е особено голям, а до крайния срок за подаване на проекти остават по-малко от 2 месеца.

[Вестник 24 часа](#)

✓ Прокобите за заема излязоха кухи

Емил Хърсев

Сделката, с която Министерството на финансите пласира едногодишни държавни ценни книжа за 300 милиона лева, показва, че всичките тези мрачни приказки от рода: на това правителство няма кой да му даде заем, очевидно са без всякакво основание.

Пазарът по принцип гласува своите милиони. В случая от значителния интерес за български държавни ценни книжа **се оказа, че пазарът гласува доверие на кабинета "Орешарски"**

Неслучайно на аукциона размерът на заявките е бил над 3 пъти по-висок, както се отчита в резултат на емисията. Т.е. правителството е могло веднага при тези условия, които са постигнати, да попълни пълния размер на единия милиард нов дълг, предвиден в актуализацията на бюджета. Сега условията са добри - заемът е по-евтин от пласирания от Министерството на финансите през януари за 800 млн. лв. за спешното плащане на земеделските субсидии. (Въпреки че не е много редно да се сравняват различни емисии по този начин, защото пазарът е различен.) Във финансовия сектор резултатите от тази емисия ще повлияят изключително стабилизиращо - и на финансовите институции, и на потенциалните инвеститори.

Значително по-скъп бе облигационният заем от 950 млн. евро,

реализиран от предишния финансов министър миналата година. Той обаче е по-дълъг като срочност.

Сега пласираният е годишен и вътрешен - по българско право, за български финансови институции. Разликата е в пазарите, на които се търгува дългът.

Ако говорим за миналогодишната сделка, трябва да имаме предвид една тънкоост при тези емисии на еврооблигации. Предварително се договаря записването от държателите на старите ценни книжа, превъртат се на място. Не е класическата конкурентна емисия. И това не е лошо, защото пазарът на ДЦК е тъничък и винаги може да поднесе неприятни изненади. Така че съвсем нормално е да се договарят предварително с тези, които държат старите облигации. Обикновено това води до по-малки колебания на лихвите. Разбира се, че ще се договарят на база на измененията на пазара, но поведението на инвеститорите в такива ДЦК е доста по-консервативно. Примерно **доходността на миналогодишния заем бе 4,25 %, докато пласираният в понеделник заем има доходност 0,6 на сто,**

т.е. отразява условията на текущия пазар. По-дългосрочните книжа и заеми имат по-висока лихва - всеки може да разгледа кривата на доходността на съответните валути. Тя отразява очакване за бъдещо развитие на лихвите, никой не би мислил, че ще стоят на това депресивно ниво, на което са в момента. В Министерството на финансите има професионален екип, колеги, които години наред са се занимавали с емитиране на ДЦК. Всичките прокоби, които се изсипаха по повод на тези 1 милиард лева заем - за срив на пазарите и т.н., слава богу, не можах да се отразят негативно. Ние сами не знаем

какво си причиняваме поради злото, с която си опонираме

Дано някой ден доживее да видя и у нас дебат като германския тези дни между канцлера Меркел и опонента Щайнбрюк.

[Вестник Капитал](#)

✓ Държавата успешно пласира 300 млн. лв. дълг

Държавата пласира емисия от едногодишни ДЦК за 300 млн. лв. при 0.6% доходност. Това е значително под резултата от 2.35% при последното предлагане на такъв тип книжа през 2010 г. Големият интерес към аукциона доведе до презаписване на емисията от 3.5 пъти. Банки придобиха най-голям дял от книжата – 70%, пенсионни фондове изкупили 15.8%, а гаранционни фондове записаха 14.2%. Анализатори окачествиха предлагането като успех, за който допринесе това, че две седмици по-рано падежираха февруарските облигации за 800 млн. лв. и това вля значителен ресурс на пазара.

✓ Осигурителните прагове растат с около 4.1%

Покачване В 34 от общо 44 бранша осигурителните прагове се увеличават през 2014 г. според постигнатата договореност между работодателите и синдикатите. За останалите 41 сектора няма постигната договореност. При договорените досега ставки средното повишение е с около 4.1%, но този темп вероятно ще се понижи, ако правителството спазва ангажимента си да не увеличава праговете, ако синдикатите и работодателите не са се споразумели. Повишението е най-сериозно в сектор "преработка и консервиране на плодове и зеленчуци" – 12.9%, и "ремонт на компютърна техника и домакинска електроника" – 7.8%, следван от водния сектор "събиране, пречистване и доставяне" – 6.7%.

[Вестник Сега](#)

✓ Бизнесът спазва по-стриктно трудовите закони

Работодателите инвестират повече в безопасни условия на труд

Въпреки зачестилите информации за трудови злоупотреби напоследък трудовите инспектори отчитат, че като цяло бизнесът става по-дисциплиниран по отношение на трудовото законодателство, особено при осигуряване на по-добри и безопасни условия на труд. Продължава обаче негативната тенденция, появила се в кризата, нарушенията на Кодекса на труда, който регламентира договорите, заплащането, работното време, почивките, отпуските и т.н., да са повече от тези по условията на труд. Те достигат над 60% от общия дял на нарушенията. Най-тежко е положението с неизплатени заплати и обезщетения при напускане. Както "Сега" писа, служители чакат над 80 млн. лв. неизплатени възнаграждения. Други чести проблеми са в отчитането и заплащането на извънредния труд, както и в неосигуряването на 12-часовата междудневна и два дни междуседмична почивка. Продължава и тенденцията част от възнаграждението да се получава под масата, но от ГИТ признават, че това е трудно доказуемо, тъй като заинтересовани в случая са и работодателите, и работниците, които искат да плащат по-малко данъци и осигуровки.

През първите 7 месеца на годината са установени по-малко нарушения спрямо същия период на м.г. при почти еднакъв брой проверки и предприятия. Сериозно намаление има при актовете, които се дават при най-тежките нарушения. Трудовите инспектори са проверили 28 687 предприятия и са установили 147 648 нарушения, като 87 860 от тях са на трудовите правоотношения. За същия период на 2012 г. проверките са с около 300 по-малко, а предприятията - с около 500. В същото време констатираните нарушения са с 15 100 повече. Актовете, които се дават при най-тежките нарушения, пък са намалели с 3500 до 9000 броя. Влезлите в сила наказателни постановления са за 10.7 млн. лв., докато година по-рано са били с 1 млн. лв. повече.

ОЦЕНКА

По-добрите резултати от контролната дейност са основно заради усилията на бизнеса да спазва все повече изискванията на закона за безопасни и здравословни условия на труд, което е отчетено и в доклада за дейността на ГИТ през 2012 г. Според него в последните години расте относителният дял на предприятията, които са предприели мерки за отстраняване на професионалния риск и привеждането на условията на труд в съответствие със закона.